

Ruşen Çakır yazdı: Türkiye Venezuela olur mu?

27 Nisan 2025 Pazar (<https://medyascope.tv/2025/04/27/>)[🕒](#) [✕](#) [f](#) [@](#) [in](#) [✉](#) [🖨](#)

19 Mart'ın hemen ardından Türkiye'nin Rusya mı olacağını epey tartıştık ama zamanla bu konu gündem dışına düştü. Dün Prof. Evren Balta'nın uzun bir paylaşımını (<https://x.com/Evreki/status/1916126097864888793>) görünce

(<https://medyascope.tv/author/rusençakir/>)

Venezuela'nın daha iyi bir kıyaslama imkanı tanıdığı fikriyle bu yazıya oturdum.

Ruşen Çakır

(<https://medyascope.tv/author/rusençakir/>)

Öldüğü soru popülist lider Hugo Chavez'in 2013'te ölümünün ardından yerine geçti ve o zamandan beri Venezuela'yı otoriter bir sistemle yönetiyor.

(https://twitter.com/cakir_rusen)

Venezuela'da da bizdeki gibi "seçimli otoriterlik" var ve neredeyse tüm başkanlık seçimleri öncesi ve sonrasında tartışmalara, yer yer çatışmalara neden oluyor.

Sandıktan aslında kim çıktı?

Son olarak Temmuz 2024'teki seçimler öncesi muhalefetin adayı María Corina Machado yasaklandı. (Benzer bir durum Ekrem İmamoğlu için de söz konusu olabilir.) Yerine Edmundo González muhalefetin gösterdiği yeni aday olarak seçimlere katıldı.

- **ABD dört ay sonra ilan etti: Venezuela seçimlerinin galibi sürgündeki Edmundo González** (<https://medyascope.tv/2024/11/20/abd-edmundo-gonzalez-venezuelanin-yeni-baskani-ilan-etti/>)

Sonrasını Prof. Balta şöyle özetliyor: “Muhalefet, paralel oy sayımı yaparak %67 oranında oy aldıklarını iddia etti. Ancak iktidar, resmî sonuçları %51 Maduro lehine ilan etti ve Yüksek Mahkeme bu sonucu onayladı. ABD dahil olmak üzere bazı ülkeler muhalefetin kazandığını ilan etti. Ayrıca Avrupa Parlamentosu da seçimlerin meşruiyetine ağır eleştiriler getirdi. Ancak bu sonucu değiştirmedii.” (Benzer bir durum pekala bizde de yaşanabilir. Öyle ki “Erdoğan ne yapar eder kazanır” düşüncesi onun taraftarları kadar, hatta onlardan daha fazla muhalefet kanadında egemen.)

Dört kritik hata

Prof. Balta, ABD’de Harvard Üniversitesi’ndeki bir toplantıda Venezuela muhalefetinin önemli isimlerinden birinin, neden seçim sonuçlarını değiştiremediklerini dört başlıkta özetlediğini anlatıyor:

“1) Sandıkları koruyamadık. Paralel oy sayım sistemimiz kısmi ve eksikti. Sonuçların toplanması, doğrulanması ve belgelenmesi süreçlerinde yeterli hız ve kapsayıcılık sağlanamadı. Sonunda, asıl oy sayımını iktidar yaptı ve sonuçları kontrol etti.

2) Uluslararası aktörlere fazla güvendik. Uluslararası baskının sonuçları değiştireceğini düşündük. Ancak rejim uluslararası kınamaları göze aldı.

3) İktidar içinden çözülmeye fazla güvendik. Rejimin kendi içinde bölündüğünü ve bu bölünmenin seçim süreciyle hızlanacağını düşündük. Oysa iktidar bloğu bizim sandığımızın aksine bir çözüme yaşanmadı.

4) Toplumsal mobilizasyon ve sonuçlarından korktuk.”

Batı’ya güven azaldı

Sırasıyla bu maddeleri Türkiye için tartışacak olursak, öncelikle muhalefetin sandıkları koruma konusunda epey deneyim sahibi olduğunu vurgulamamız gerekir. Vatandaşların seçimler sırasında sadece partiler değil, sivil toplum kuruluşları etrafında da toplanarak sandıklara sahip çıktığını yaşadık, gördük. Tabii ki tüm ülke çapında bunu gerçekleştirmek mümkün olmayabilir fakat seçimlerin kaderini esas belirleyen büyükşehirlerde pek fire verilmediği ortada.

Türkiye’de muhalefet uluslararası aktörlere “fazla” güvenmeyi bırakalı çok oldu, bu güvensizlik 19 Mart’tan sonra iyice derinleşti. Sonuçta “hiç” güvenmiyor demesek de muhalefet özellikle Donald Trump’ın ikinci kez ABD başkanı olması nedeniyle, kendi başının çaresine bakmak zorunda olduğunun bilincinde.

Türkiye Venezuela olur mu?

Muhalefetin iktidar içindeki bölünmeye çok güvenmesi bizde pek söz konusu değil. Her ne kadar Ekrem İmamoğlu cezaevinden Devlet Bahçeli’yi muhatap alan açıklamalar, üstü örtülü çağrılar yapsa da CHP Genel Başkanı Özgür Özel’in bu toplara girmeyi fazla sevmediği görülüyor.

Ve nihayet son maddeye gelirse: Başta CHP olmak üzere muhalefet tıpkı Venezuela’da olduğu gibi sokaklardan korkuyordu, fakat 19 Mart bu korkuyu sona erdirdi. Önce Saraçhane, ardından Maltepe, Yozgat, Mersin gibi yerlerde düzenlenen mitinglere sadece CHP’liler değil, başta gençler olmak üzere her siyasi eğilimden, Erdoğan iktidarından rahatsız olan kesimler katıldı.

Ve bunu, belki de hayatının en büyük siyasi hatasını yapan Erdoğan tetikledi. Artık cin şişeden çıktı.

Dolayısıyla başlıktaki sorunun cevabı çok kolay:

Türkiye Venezuela olmaz.

[Ekrem İmamoğlu \(https://medyascope.tv/konu/ekrem-imamoglu/\)](https://medyascope.tv/konu/ekrem-imamoglu/)

[Nicolas Maduro \(https://medyascope.tv/konu/nicolas-maduro/\)](https://medyascope.tv/konu/nicolas-maduro/)

[Recep Tayyip Erdoğan \(https://medyascope.tv/konu/recep-tayyip-erdogan/\)](https://medyascope.tv/konu/recep-tayyip-erdogan/)

[Venezuela \(https://medyascope.tv/konu/venezuela/\)](https://medyascope.tv/konu/venezuela/)

Medyascope'u destekle. Medyascope'a abone ol.

Medyascope'u senin desteğin ayakta tutuyor. Hiçbir patronun, siyasi çıkarım güdümünde değiliz; hangi haberi yapacağımıza biz karar veriyoruz. Tıklanma uğruna değil, kamu yararına çalışıyoruz. Bağımsız gazeteciliğin sürmesi, sitenin açık kalması ve herkesin doğru bilgiye erişebilmesi senin desteğinle mümkün.

Aylık/yıllık abone ol
(<https://abonelik.medyascope.tv/>)

Tek seferlik destek ver
(<https://abonelik.medyascope.tv/>)

Ruşen Çakır / Diğer yazıları (<https://medyascope.tv/author/rusencakir/>)

(<https://medyascope.tv/2026/0/yerli-ve-milli-muhalefet-partisi-olma-yolundaki-chp/>)

Ruşen Çakır yorumladı: Yeni

(<https://medyascope.tv/2026/0/pinar-turkerin-onuru-iskenceyi-yendi/>)

Ruşen Çakır yorumladı: Fırtına

(<https://medyascope.tv/2026/0/ayrimindaki-chp/>)

Edgar Şar ile söyleşi: Yol avrımındaki CHP